

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

14 грудня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 1920/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого - Устименко В.Є.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Весельської Т.Ф., Прилипка С.М.,

розглянувши дисциплінарну справу, відкриту стосовно судді Севастопольського апеляційного господарського суду Воронцової Наталії Владиславівни за зверненням Вищої ради юстиції, представника ЗАТ «Авіакомпанія «Аеросвіт» Переяславської М.В.,

встановила:

До Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі - Комісія) надійшла заява Вищої ради юстиції про притягнення судді Воронцової Н.В. до дисциплінарної відповідальності.

На засіданні Вищої ради юстиції 21 січня 2016 року розглянуто матеріали за скаргою представника ЗАТ «Авіакомпанія «Аеросвіт» Переяславської С.В. від 29.04.2010 на дії судді Воронцової Н.В. (за дії, вчинені на посаді судді господарського суду Автономної Республіки Крим) під час розгляду справи №2-27/1543-2010 за позовом ТОВ «ГенАвіа-Інвест» до ЗАТ «Авіакомпанія «АероСвіт» та ТОВ «АероСвіт Курорт» про зобов'язання змінити правовідносини щодо оренди нерухомого майна. За результатами проведеної перевірки членом Вищої ради юстиції Татковим В.І. складено довідку (датована 8 квітня 2014 року, зареєстрована 17 квітня 2014 року за № 297/0/10-14) про відсутність підстав для внесення подання про звільнення Воронцової Н.В. з посади судді за порушення присяги.

На підставі пункту 3 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні» з дня набрання

чинності цим Законом (11 квітня 2014 року) повноваження членів Вищої ради юстиції, крім тих, які перебували у цьому органі за посадою, припинені.

Разом з тим до Вищої ради юстиції надійшло повідомлення Комісії про неподання суддею Воронцовою Н.В. своєчасно заяви щодо переведення на посаду судді до іншого суду у зв'язку з окупацією території півострова Крим. Вищою радою юстиції також було встановлено обставини вчинення суддею Воронцовою Н.В. дій, що порочать звання судді та підривають авторитет правосуддя.

Своїм рішенням від 21 січня 2016 року № 14/0/15-16 Вища рада юстиції вирішила направити до Комісії матеріали за скаргою представника ЗАТ «Авіакомпанія «Аеросвіт» Переяславської М.В. стосовно судді Воронцової Н.В. (за дії, вчинені нею на посаді судді господарського суду Автономної Республіки Крим) та звернутись із заявою щодо перевірки наявності в діях цієї судді дисциплінарного правопорушення та порушення присяги.

28 березня 2015 року набрав чинності Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд» (далі - Закон), яким Закон України «Про судоустрій і статус суддів» викладено у новій редакції. Відповідно до пункту 8 розділу II Закону (Прикінцеві та перехідні положення) заяви та скарги, подані до набрання чинності Законом, а також дисциплінарні провадження щодо суддів, розпочаті до набрання чинності Законом, здійснюються відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції, що діяла на момент подачі відповідної заяви (скарги), відкриття відповідного дисциплінарного провадження.

Ураховуючи наведене, дисциплінарне провадження за даним зверненням здійснюється за Законом України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції 2010 року.

Рішенням Комісії від 20 вересня 2016 року № 1703/дп-16 стосовно судді Воронцової Н.В. відкрито дисциплінарну справу за вказаним зверненням.

На засідання Комісії 27 жовтня та 15 листопада 2016 року суддя Воронцова Н.В. не з'явилась, письмових пояснень не надала, хоча була повідомлена про розгляд стосовно неї дисциплінарної справи шляхом розміщення на офіційному веб-сайті Комісії повідомлень про дату, час і місце розгляду стосовно неї дисциплінарної справи (на даний час пересилання пошти в Автономну Республіку Крим та надсилання засобами поштового зв'язку документів Комісії неможливо).

Розглянувши дисциплінарну справу, заслухавши доповідача, перевіrivши зібрані матеріали, Комісія встановила такі факти і обставини.

Воронцова Наталія Владиславівна постановою Верховної Ради України від 21 жовтня 2010 року № 263 5-VI обрана на посаду судді господарського суду Автономної Республіки Крим безстроково. Постановою Верховної Ради України від 23 грудня 2010 року № 2869- VI Воронцову Н.В. обрано на посаду судді Севастопольського апеляційного господарського суду.

Під час з'ясування відомостей щодо здійснення суддею Воронцовою Н.В. правосуддя на території України встановлено, що згідно з листом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 1 липня 2015 року № 18-8743/15 суддя Воронцова Н.В. із заявою до Комісії про переведення на посаду судді до іншого суду у зв'язку з окупацією території півострова Крим не зверталася.

У відкритих джерелах, зокрема на веб-порталі арбітражних судів Російської Федерації (посилання <http://21aas.arbitr.ru/search/node/>), розміщено електронні копії понад 100 постанов, прийнятих іменем Російської Федерації колегіями суддів Севастопольського апеляційного господарського суду, до складу яких входила суддя Воронцова Н.В.

Згідно з інформацією, розміщеною на веб-сайті Вищої кваліфікаційної комісії суддів Російської Федерації (<http://vkks.ru/publication/23496/>), цією установою було прийнято до розгляду заяву претендента Воронцової Н.В. про рекомендацію на посаду судді двадцять першого арбітражного апеляційного суду Російської Федерації.

Характер наведеної інформації свідчить про неналежну поведінку судді, а також дає підстави вважати, що вказаним суддею вчинено дії, які порочать звання судді або підривають авторитет правосуддя, а отже, у поведінці Воронцової Н.В. вбачаються ознаки дисциплінарного правопорушення та порушення присяги.

Статтею 127 Конституції України встановлено, що професійні судді не можуть належати до політичних партій та профспілок, брати участь у будь-якій політичній діяльності, мати представницький мандат, обіймати будь-які інші оплачувані посади, виконувати іншу оплачувану роботу, крім наукової, викладацької та творчої.

Згідно з вимогами статті 54 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції, чинній на момент надання Воронцовій Н.В. рекомендації ВККС РФ, перебування на посаді судді несумісне із зайняттям посади в будь-якому іншому органі державної влади, органі місцевого самоврядування та з представницьким мандатом, а також якщо суддя є особою, до якої застосовуються заборони, передбачені статтею 1 Закону України «Про очищення влади». Суддя не має права поєднувати свою діяльність з підприємницькою або адвокатською діяльністю, будь-якою іншою оплачуваною роботою (крім викладацької, наукової і творчої діяльності), а також входити до складу керівного органу чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку.

Відповідно до частини 4 статті 54 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у цій редакції суддя зобов'язаний додержуватися присяги судді.

Зміст присяги судді визначено статтею 56 цього Закону, згідно з якою суддя присягає об'єктивно, безсторонньо, неупереджено, незалежно та справедливо здійснювати правосуддя, підкоряючись лише закону та керуючись принципом верховенства права, чесно і сумлінно виконувати обов'язки судді,

дотримуватися морально-етичних принципів поведінки судді, не вчиняти дій, що порочать звання судді та принижують авторитет судової влади.

Згідно з рішенням Конституційного Суду України від 11 березня 2011 року № 2-рп/2011 додержання присяги є обов'язком судді. Вказане дає підстави вважати, що дотримання суддею присяги - його конституційно визначений обов'язок.

Цим же рішенням Конституційного Суду України наголошено, що присяга судді має правову природу одностороннього, індивідуального, публічно-правового, конституційного зобов'язання судді.

Дотримання суддею своїх обов'язків є необхідною умовою довіри до суду та правосуддя з боку суспільства.

У Кодексі суддівської етики, затвердженому XI з'їздом суддів України 22 лютого 2013 року, закріплено, що суддя повинен бути прикладом неухильного додержання вимог закону і принципу верховенства права, присяги судді, а також дотримання високих стандартів поведінки з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду.

Відповідно до частини другої статті 32 Закону України "Про Вищу раду юстиції" у редакції, чинній на момент отримання рекомендації ВККС РФ Воронцовою Н.В., порушенням суддею присяги є:

- вчинення ним дій, що порочать звання судді і можуть викликати сумнів у його об'єктивності, неупередженості та незалежності, у чесності та непідкупності судових органів;
- недотримання суддею вимог та обмежень, встановлених Законом України "Про засади запобігання і протидії корупції";
- умисне затягування суддею строків розгляду справи понад терміни, встановлені законом;
- порушення морально-етичних принципів поведінки судді.

Таким чином, суддя Воронцова Н.В., обіймаючи відповідно до чинного законодавства посаду судді України, ухвалювала судові рішення іменем Російської Федерації, намагалася увійти до складу державних судових органів іноземної держави, що є порушенням вимог Конституції України, Закону України «Про судоустрій і статус суддів» і в цих діях вбачаються ознаки порушення присяги судді (вчинення дій, що порочать звання судді і можуть викликати сумнів у його об'єктивності, неупередженості та незалежності, у чесності та непідкупності судових органів; порушення морально-етичних принципів поведінки судді).

Статтею 16 Закону України "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України" суддям, які працювали в судах України на території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя і виявили бажання переїхати у зв'язку з її тимчасовою окупацією Російською Федерацією, гарантувалося право на переведення на посаду судді до суду на іншій території України. Проте суддя Воронцова Н.В. цим правом не скористалась.

Згідно з пунктом 5 частини п'ятої статті 126 Конституції України суддя звільняється з посади органом, що його обрав або призначив, у разі, зокрема порушення суддею присяги.

Частиною першою статті 32 Закону України "Про Вищу раду юстиції" визначено, що питання про звільнення судді з підстав, передбачених пунктами 4-6 частини п'ятої статті 126 Конституції України (порушення суддею вимог щодо несумісності, порушення суддею присяги, набрання законної сили обвинувальним вироком щодо нього), Вища рада юстиції розглядає, зокрема, після надання Вищою кваліфікаційною комісією суддів України відповідного висновку.

З набранням чинності Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції від 02 червня 2016 року № 1402-VIII, 30 вересня 2016 року втратив чинність Закон України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції від 07 липня 2010 року № 2453-VI, крім окремих його положень.

Відповідно до пункту 31 Розділу XII Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції від 02 червня 2016 року № 1402-VIII заяви (скарги) щодо поведінки суддів місцевих та апеляційних судів, отримані Вищою кваліфікаційною комісією суддів України до набрання чинності цим Законом, передаються для розгляду Вищій раді правосуддя, якщо на день набрання чинності цим Законом Комісією не прийнято рішення про відкриття або відмову у відкритті дисциплінарної справи.

Якщо на день набрання чинності цим Законом Вищою кваліфікаційною комісією суддів України прийнято рішення про відкриття дисциплінарної справи, така справа розглядається колегіями Комісії, визначеними за її рішеннями, у порядку, що діяв на день відкриття дисциплінарної справи. Ухвалюючи рішення за результатами розгляду таких дисциплінарних справ, Вища кваліфікаційна комісія суддів України застосовує дисциплінарні стягнення, визначені цим Законом.

Згідно з пунктом 6 частини 1 статті 109 чинної редакції Закону України "Про судоустрій і статус суддів" за наслідками дисциплінарного провадження до суддів може застосовуватися дисциплінарне стягнення у виді подання про звільнення судді з посади.

Пунктом 1 частини 8 та пунктом 1 частини 9 зазначеної статті визначено, що дисциплінарне стягнення у виді подання про звільнення судді з посади застосовується у разі вчинення суддею істотного дисциплінарного проступку, грубого чи систематичного нехтування обов'язками, що є несумісним зі статусом судді або виявило його невідповідність займаній посаді, зокрема якщо суддя допустив поведінку, що порочить звання судді або підриває авторитет правосуддя, у тому числі в питаннях моралі, чесності, непідкупності, відповідності способу життя судді його статусу, дотримання інших етичних норм та стандартів поведінки, які забезпечують суспільну довіру до суду.

Дисциплінарне стягнення до судді застосовується не пізніше трьох років із дня вчинення проступку без урахування часу тимчасової непрацездатності

або перебування судді у відпустці чи здійснення відповідного дисциплінарного провадження.

З огляду на викладене, Комісія вважає за необхідне внести подання про звільнення судді Воронцової Н.В. з посади.

Керуючись статтею 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції», статтями 93-96, 101, 108 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції 2015 року, статтею 109 Закону України "Про судоустрій і статус суддів", Вища кваліфікаційна комісія суддів України,

вирішила:

внести Вищій раді юстиції подання про звільнення судді Севастопольського апеляційного господарського суду Воронцової Наталії Владиславівни з посади.

Головуючий

В.Є. Устименко

Члени Комісії:

Т.Ф. Весельська

С.М. Прилипко